

Elevundersøkelsen 2021

Fortsatt godt læringsmiljø, men skolehverdagen er påvirket av pandemien

Elevene svarer at de har et godt læringsmiljø med høy trivsel, støtte fra lærerne, faglig utfordring og mestring. Mange elever opplever at pandemien har påvirket skolehverdagen negativt og spesielt elever på videregående skoler.

STATISTIKK | SIST ENDRET: 10.02.2022

Hovedfunn

Flere tall fra Elevundersøkelsen

[Resultater fra Elevundersøkelsen på 7. og 10. trinn](#)

[Resultater fra Elevundersøkelsen på vg1](#)

- Elevene svarer at de har et godt læringsmiljø med høy trivsel, støtte fra lærerne, faglig utfordring og mestring.
- Mindre forskjeller mellom trinn i hvordan elevene opplever læringsmiljøet.
- Fortsatt nedgang i trivsel og motivasjon for 7. trinn.
- Mest mobbing på 7. trinn og andelen øker noe.

- Mer mobbing på yrkesfaglige utdanningsprogram enn på studieforberevende.
- 2 av 3 elever er negativt påvirket av koronapandemien.
- Elever på videregående skoler, særlig i Oslo, er mest negativt påvirket av pandemien.

Om Elevundersøkelsen

- Nettbasert spørreundersøkelse der elever fra 5. trinn til siste år på videregående skole får si sin mening om forhold som er viktige for læring og trivsel i skolen
- Gir lærere, skoleleiende og skoleeiere informasjon om hvordan elevene opplever skolehverdagen, slik at skolen kan følge opp med rette tiltak
- Obligatorisk for 7. trinn, 10. trinn og vg1. Frivillig for andre trinn fra og med 5. trinn
- Omtrent 442 500 elever svarte på undersøkelsen høsten 2021. Det er det laveste antallet siden 2017 og skyldes trolig fravær i forbindelse med covid-19

Godt læringsmiljø

Elevene rapporterer generelt om et godt læringsmiljø med høy trivsel, faglig utfordring og mestring. De opplever også god støtte både hjemmefra og fra lærerne.

Det er relativt små forskjeller mellom trinnene. Forskjellen er størst for indikatoren faglig utfordring der 7. trinn har en skår på 4 og vg1 har 4,4. Elever på 7. trinn skårer høyest på elevdemokrati og medvirkning, felles regler, støtte fra lærerne, vurdering for læring og støtte hjemmefra. Elever på 10. trinn skårer høyest på utdannings- og yrkesveiledning, mens vg1 skårer høyest på læringskultur, faglig utfordring, trivsel og motivasjon.

På nasjonalt nivå skårer elevene på 7. trinn høyere enn 10. trinn på nesten alle indekser og indikatorer. Over tid har imidlertid 7. trinn hatt en nedgang. Dette gjør at forskjellene i hvordan elever på 7. trinn, 10. trinn og vg1 opplever læringsmiljøet har blitt mindre enn de var.

Fortsatt nedgang i tilfredsheten med læringsmiljøet for 7. trinn

For 7. trinn er det i 2021 en liten nedgang på flere læringsmiljøindikatorer sammenlignet med 2020. Dette er ikke nytt, men en trend som har pågått siden 2016 og det gjelder særlig trivsel og motivasjon. Trenden gjelder alle fylker og den er i første rekke synlig på skolene med høyest tilfredshet. Pandemien ser ikke ut til å ha påvirket utviklingen (Dahl 2022).

Elevenes rapportering av læringsmiljøet på 10. trinn og vg1 er mer stabilt, og har ikke den nedgangen som vi finner for 7. trinn.

Små forskjeller mellom fylkene

Det er små forskjeller mellom fylkene i hvordan elevene opplever læringsmiljøet på skolen. Resultatene viser også noe mindre forskjeller mellom fylkene enn tidligere år, noe som kan skyldes at fylkessammenslåinger har gitt større fylker. Det er større forskjeller mellom kommuner og skoler.

Gutter og jenter svarer ganske likt

Det er i hovedsak små forskjeller i hvordan gutter og jenter svarer om læringsmiljøet sitt. Resultatene viser at jenter har noe lavere motivasjon og trivsel enn guttene. Dette gjelder både for 10. trinn og vg1. Jenter skårer imidlertid høyere på faglige utfordringer enn guttene.

Størst forskjell er det i svarene på utdannings- og yrkesveiledning, der guttene er mer fornøyde og har 0,3 høyere skår enn jentene.

Elever på studieforberevende skårer høyest på spørsmål om faglig utfordring, mens elever på yrkesfag skårer høyere enn elever på studieforberevende på spørsmål om vurdering for læring, utdannings- og yrkesveiledning og motivasjon. Ellers svarer elever på studieforberevende og yrkesfag relativt likt om hvordan de opplever læringsmiljøet sitt.

Mobbing i Elevundersøkelsen

- I Elevundersøkelsen blir elevene spurt om de er mobbet av medelever, om de er digitalt mobbet og om de er mobbet av voksne på skolen.
- Elever som har svart at de er mobbet 2-3 ganger i måneden eller oftere, inngår i mobbetallene for det enkelte spørsmålet.
- I samleskåren «Mobbing på skolen» inngår elever som har svart at de blir mobbet på ett eller flere av de tre hovedspørsmålene om mobbing. Elever som svarer at de mobbes på flere måter, telles bare én gang i samleskåren.
- I den årlige analyserapporten «Mobbing og arbeidsro» fjernes «useriøse svar» og tallene der avviker derfor noe fra tallene på udir.no/statistikk.

[Les mer om funnene på mobbing og arbeidsro i skolen.](#)

Mest mobbing på 7. trinn

Det er høyest andel elever som rapporterer om mobbing på 7. trinn, og lavest på vg1. Forskjellen mellom trinnene har blitt noe større de siste fem årene siden mobbetallene for 7. trinn har gått litt opp, mens de for 10. trinn og vg1 har gått ned.

Det er fylkesvise forskjeller i mobbetall, særlig for 7. trinn. Nordland hadde høyest andel elever som rapporterte om mobbing på 7. trinn med 10,6 prosent, mens andelen var lavest i Rogaland med 6,5 prosent.

Trøndelag hadde i 2021 høyest andel rapportert mobbing på 10. trinn med 6,4 prosent. På vg1 er det mindre forskjeller mellom fylkene og nesten halvparten har en mobbeandel på 3,6 prosent.

Mer mobbing på yrkesfaglige utdanningsprogram

Elever på yrkesfaglige utdanningsprogram rapporterer om mer mobbing på skolen, med 4,4 prosent, enn elever på studieforberevende med 2,3 prosent. Denne forskjellen mellom yrkesfaglige og studieforberevende utdanningsprogrammer har vært der også tidligere år. Det har imidlertid variert hvilket av de yrkesfaglige utdanningsprogrammene som har hatt høyest andel mobbing.

I 2021 er andelen er klart høyest på utdanningsprogrammet salg, service og reiseliv, hvor 6,4 prosent rapporterer om mobbing på skolen.

2 av 3 elever er negativt påvirket av koronapandemien

Høsten 2021 fikk alle elever som svarte på Elevundersøkelsen følgende spørsmål om koronapandemien:

- Koronapandemien påvirker skolehverdagen min negativt.
- Koronapandemien påvirker skolehverdagen min positivt.
- Svaralternativ: Nei, ikke i det hele tatt - Ja litt - Ja, en del - Ja, mye - Ja veldig mye.

Omtrent 63 prosent av elevene fra 5. trinn til vg3 svarte at koronapandemien påvirker skolehverdagen deres negativt. Samtidig svarte omtrent halvparten av elevene at koronapandemien påvirker skolehverdagen positivt. Undersøkelsen gir ikke nærmere svar på hva ved skolehverdagen elevene opplever som negativt eller positivt.

68 prosent av jentene svarer at skolehverdagen deres er negativt påvirket av pandemien, mot 59 prosent av guttene. Denne forskjellen i svar mellom gutter og jenter er relativt lik på tvers av trinn og fylker.

Også Ungdataundersøkelsen finner at det er flere jenter enn gutter som har opplevd pandemitiden negativt (Bakken 2021).

På landsnivå svarer sju prosent av elevene at koronapandemien har påvirket dem veldig mye negativt. I Oslo er denne andelen 10 prosent og på vg3 i Oslo hele 25 prosent.

Elever på videregående mest negativt påvirket

De yngste elevene svarer i mindre grad enn de eldste at skolehverdagen deres er negativt påvirket av koronapandemien. Under 60 prosent av elevene på 5.-8. trinn svarte at de er negativt påvirket, mot henholdsvis 72 og 80 prosent på vg2 og vg3. Elever på vg2 og vg3 svarte også i større grad enn elever på lavere trinn at skolehverdagen deres var mye eller veldig mye negativt påvirket. Disse funnene har trolig sammenheng med at videregående skoler har vært berørt av flere tiltak høsten 2021 enn mellom- og ungdomstrinnet. Ungdataundersøkelsen 2021 fant også at elever på videregående har vært mer negativt påvirket av pandemien enn elever på ungdomstrinnet (Bakken 2021).

Elever i Oslo mest negativt påvirket

Elever i Oslo opplever i større grad negativ påvirkning på skolehverdagen enn elever i andre fylker. Det er naturlig å se dette i lys av at pandemiltak har vært særlig inngripende der. Hele 86 prosent av elevene på vg3 i Oslo svarte at koronapandemien påvirket skolehverdagen deres negativt. Elever i Rogaland svarer noe sjeldnere at skolehverdagen er negativt påvirket.

Elever på yrkesfag mindre negativt påvirket

Om lag 64 prosent av elevene på yrkesfag svarer at skolehverdagen er negativt påvirket av pandemien, mot 76 prosent av elevene på studieforbereende fag. 23 prosent av elevene på studieforbereende fag svarer at skolehverdagen deres er mye eller veldig mye negativt påvirket av pandemien. Til sammenligning svarer bare 16 prosent av elevene på yrkesfag dette. En mulig grunn til forskjellen kan være at yrkesfagelevne har blitt prioritert for tilstedeværelse på skolen blant annet for de trenger tilgang til lokaler og utstyr for praktisk opplæring (Utdanningsdirektoratet 2021).

Om statistikken

Resultater fra Elevundersøkelsen fra 7. trinn, 10. trinn og vg1 er publisert i Udirs statistikkbank. Der er resultater fra følgende indekser og indikatorer på nasjonalt, fylkes- og skolenivå:

- Trivsel
- Støtte fra lærerne
- Støtte hjemmefra
- Faglig utfordring
- Vurdering for læring
- Læringskultur
- Mestring
- Motivasjon
- Elevdemokrati og medvirkning
- Felles regler
- Utdannings- og yrkesveiledning
- Mobbing på skolen

De ulike indeksene i Udirs statistikkbank består noen steder av ett enkelt spørsmål, andre steder av flere spørsmål som er slått sammen. Samleskåren mobbing på skolen viser delen av elever som sier at de er blitt mobbet av medelever, av voksne på skolen og/eller digitalt på skolen 2 eller 3 ganger i måneden eller mer.

Se hvilke spørsmål som inngår i indeksene/indikatorerne her

Dataene for høsten 2021 er samlet inn i perioden 1. oktober til 20. desember.

Kilder

Bakken, A. (2021). Ungdata 2021. Nasjonale resultater. NOVA Rapport 8/21. Oslo: NOVA, OsloMet

Dahl, Thomas (2022) Læringsmiljøet i norsk skole. Har pandemien påvirket utviklingen? NTNU Samfunnsforskning

Utdanningsdirektoratet (2021). Skolehverdagen for elevene berørt av smitteutbruddet i Nordre Follo.